

Taller Re-CITY en acció

Mobilitat metropolitana sostenible:

Quin ha de ser el model de transport públic als límits de la
Barcelona metropolitana?

Palau Macaya, 20 de maig de 2022

Coordinat amb

Facilitat per

Guió de la jornada

- Ponència “**Mobilitat metropolitana sostenible: Una visió des de les perifèries metropolitanes**” a càrrec de **Manel Larrosa**, FEM Vallès
 - Dinàmiques de treball per:
 - 1) Identificar accions de fàcil implementació per millorar la xarxa actual de Transport Públic.
 - 2) Imaginar el model de transport públic que volem als límits de la Barcelona metropolitana més enllà del 2030.
 - Conclusions i properes passes

Entitats participants

FGC

Fundació Catalunya Europa

AMB

AMB

Ajuntament de Barcelona

ATM

AMB

Institut de salut global (ISGlobal)

PEMB

TUSGSAL

Consell comarcal Baix Llobregat

Transports Urbans de Sabadell

Fem valles

Universitat Politècnica de Catalunya
DECA

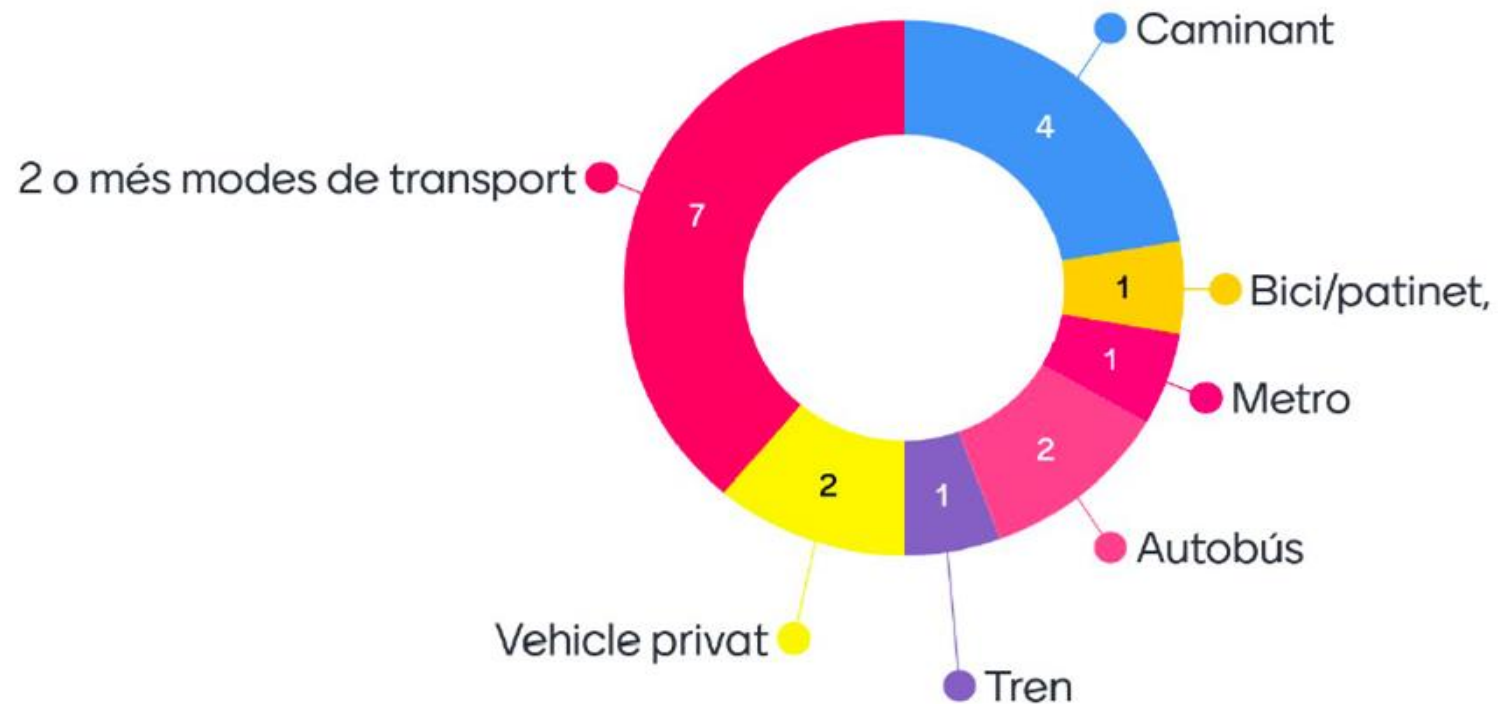
AMTU

Arc Metropolità de Barcelona

Fundació Catalunya Europa

Aj de les Franqueses

Modes de transport dels participants per assistir al taller

Quina expectativa tenien els participants?

Compartir Coneixement

- Compartir opinions i visions sobre el present i el futur de la mobilitat al País
- Compartir i contrastar propostes de millora del Transport Públic (TP) a escala metropolitana
- Compartir experiències de professionals del sector del TP
- Aportar idees

Crear

- Crear una Taula de transport públic metropolità amb objectiu més enllà del 2030
- Poder incidir en el disseny i gestió del transport públic més enllà de Barcelona, fomentant la mobilitat activa, saludable i sostenible

Adquirir coneixement

- Conèixer què s'està fent en termes de transport públic a la Regió Metropolitana de Barcelona (RMB)
- Entendre millor les dinàmiques de transport metropolità
- Identificar reformes necessàries
- Conèixer punts de vista diferents i idees noves sobre la mobilitat metropolitana

Fer xarxa

- Interaccionar amb actors que no conec

Ponència a càrrec de Manel Larrosa, FEM Vallès

Mobilitat metropolitana sostenible

Una visió des de les perifèries metropolitanes: el Vallès i altres

Conclusions

- El Transport Públic (ferroviari) és la base de la nova articulació del país (fetes les autopistes).
- Cal replantejar el model del país i assumir la seva continuïtat a totes les seves escales metropolitanes: 1-3-5-7 milions d'habitants.
- Avui, la relació capital / país es malmet per una visió central que limita la mateixa capital.
- Cal refer la planificació territorial (almenys en infraestructures, PITC) i també els sistemes econòmics de valoració de les inversions.
- Cal equiparar el tractament de tots els desplaçaments metropolitans a escala catalana.
- Cal reorganitzar l'ATM (ATM Vallès) i la governança (ATM Catalunya).
- Calen districtes metropolitans (AMB, Vallès i Maresme) i cal Regió de Barcelona.

Idees principals de la ponència destacades pels participants

Visió metropolitana global

Adaptar la mobilitat a les característiques específiques de l'RMB, tenint en compte les visions ciutat central i ciutat policèntrica.

Planificar o repensar la mobilitat metropolitana

Cal replantejar la mobilitat metropolitana i planificar el TP de manera conjunta i més enllà del 2030 amb visió metropolitana, eliminant la visió per corones.

Repensar les inversions

La importància de millorar i repensar la inversió en TP (ferroviari i viari) fora de l'àmbit de Barcelona ciutat i de definir la prioritització d'inversions en el transport públic a escala de país.

Altres

La manca de TP a la segona corona, un crit no escoltat per les administracions i un greuge que és urgent esmenar.

Podem començar per una nova taula del transport metropolità?

Idees per afegir a la ponència proposades pels participants

La majoria dels participants van compartir el diagnòstic de la xerrada, però es va constatar que **faltaven altres mirades:**

- Afegir els **beneficis de promocionar el transport públic**: menys contaminació (aire i soroll), guany de l'espai públic i foment de la mobilitat activa
- Compartir **idees de nova inversió ferroviària** amb una bona relació inversió/usuaris per recolzar l'explicació
- Tractar les connexions metropolitanes amb **mobilitat activa**
- Proposar propers passos, com una nova **taula del transport metropolità**
- Explicar **la jerarquia dels sistemes de TPC**
- Emfatitzar que la Generalitat és qui té **competència** en la mobilitat i és qui pot de donar resposta a aquestes demandes
- Incidir en els mecanismes i consensos de **governança**
- Tractar la importància de la **intermodalitat** i les sinergies entre xarxes de bus municipals i interurbans

Punts en desacord amb la ponència per part dels participants

La majoria dels participants van compartir el diagnòstic de la xerrada, però hi havia **desacord** en alguns punts:

- Cal contrastar millor les dades
- Rupit i la resta de l'Àrea fora de l'àmbit metropolità sí que estan representades a l'ATM, a través de l'AMTU
- Evitar la comparació entre territoris i defensar les inversions de millora
- Algunes de les grans inversions a BCN (L9) no les va demanar la ciutat
- Visió massa centrada en el Vallès, m'agradaria un punt de vista més transversal del conjunt de l'RMB

Objectiu 1

Accions a curt termini per millorar l'oferta de Transport Públic més enllà de la segona corona

Accions que tenen per objectiu aconseguir un canvi modal del vehicle privat al transport públic, per reduir les externalitats de la mobilitat:

Emissions de GEH, contaminació de l'aire, sinistralitat i congestió viària

[illegible]

Accions Xarxa Viària de Transport Públic /1

OBJECTIUS: Millorar la cobertura de TP a la segona corona de l'RMB. Millorar la intercomunicació entre nuclis propers i d'altres zones més llunyanes sense passar per Barcelona. Millorar l'eficiència, confortabilitat i flexibilitat del TP per carretera. Solucionar la mobilitat a les zones de baixa densitat. Facilitar la intermodalitat.

ACCIONS:

1. Modificar la xarxa d'autobusos interurbans existent

Afegir parades o canviar parades de lloc i/o traçats per connectar millora els nuclis urbans amb Universitats, centres econòmics, Hospitals, estacions de tren, etc. Adaptar horaris del bus amb les estacions de tren.

2. Reestructurar la xarxa d'autobús

Crear nous corredors i eixos, establint una xarxa d'autobusos interurbans ortogonals, semblant a les línies Horitzontals i Verticals de Barcelona. Afegir més serveis sobretot en hores punta, augmentar la capacitat dels serveis i complementar la xarxa amb línies de TP per carretera a demanda.

Accions Xarxa Viària de Transport Públic /2

3. Implementar la xarxa d'autobusos BRCAT

Implementar una xarxa de serveis d'autobús acompanyats de millores infraestructurals específiques, que permeten prioritzar el pas per als busos: carrils bus o elements per a donar-los prioritat en interseccions i semàfors, alta freqüència de pas, ús de vehicles moderns i accessibles, velocitat comercial alta, informació en temps real, etc.

4. Carrils bus

Introduir el carril bus a les principals vies de connexió entre Barcelona i l'RMB.

Competències per implementar aquestes accions: Generalitat (DGTM, inversió baixa), Consells Comarcals, AMB, Ajuntaments (inversió alta), operadors, ATM.

Accions Xarxa Ferroviària de Transport Públic

OBJECTIUS: Incrementar la intermodalitat. Millorar l'oferta de TP no radial. Dotar de més servei de TP a la ciutadania. Millorar la transversalitat del TP.

ACCIONS:

1. Millorar la línia de rodalies R8

Afegir trens per augmentar la freqüència de pas dels trens que hauria de ser de cada 20-30 minuts enlloc de cada hora. Afegir els intercanviadors S1-R8 a Hospital General i S2-R8 a Volpelleres construint andanes i ascensors, sense necessitat de crear estacions noves. Afegir estacions a la línia. Sincronitzar horaris de trens amb línies de bus.

2. Potenciar els *Park and Ride*

Implementar zones per aparcar el cotxe i la bici de manera segura a les estacions de tren per tal d'apropar el TP a l'usuari. Tenir en compte el fet de promoure el vehicle elèctric i evitar que sigui una acció que promogui l'ús del vehicle.

Competències per implementar les accions: AGE, Mitma, Renfe-Rodalies, Adif, FGC, Generalitat, ATM, Ajuntaments.

Accions Intermodalitat

OBJECTIUS: Millorar l'accés al transport públic. Reduir el temps del desplaçament. Millorar la comoditat. Millorar i integrar la informació a temps real dels diferents modes de transport. Canvi de tarifació en funció de l'ús, en lloc de per corones.

ACCIONS:

1. Millorar la intermodalitat de la xarxa de transport

Connectar les estacions de tren amb altres modes de transport (autobús, bici, vehicle compartit, taxi, etc.). Coordinar els horaris dels trens amb els d'autobús. Dotar les estacions d'aparcaments bici i cotxe (fomentant el vehicle elèctric).

2. APP de mobilitat integrada

Creació d'una APP que permeti a l'usuari planificar el desplaçament tenint en compte tots els modes de transport (tren, bus, vehicles compartits, taxis, etc.)

3. Implementar la T-mobilitat

implementar la T-Mobilitat a tot Catalunya.

Competències per implementar les accions: AMB, Ajuntaments, ATM, FGC, Rodalies, operadors de bus.

Accions governança

1. Crear una Taula del Transport Metropolità a la RMB

OBJECTIUS: Habilitar un espai de diàleg i reflexió compartida dels diferents actors/interlocutors que també serveixi per consensuar visions i projectes.

Competència: Generalitat, ha de ser una taula de caràcter oficial

2. Crear una nova governança de la mobilitat no centrada en Barcelona

OBJECTIUS: Millor repartiment del pressupost, millora de la intermodalitat, millora del transport públic no radial, adaptar els consensos a la realitat de la mobilitat metropolitana

Opcions: Fer un ATM o un AMB Vallès, Maresme, etc. amb el suport d'AMB i ATM, reforç dels consells comarcals i les vegueries amb conveni ATM. Altres.

Competència: Generalitat, AMB

Altres accions

1. Xarxa de carrils bici interurbana

OBJECTIUS: diversificar i ampliar l'oferta de mobilitat sostenible

Competència: AMB, Ajuntaments

2. Foment del transport compartit

OBJECTIUS: diversificar i ampliar l'oferta de mobilitat sostenible

Competència: Generalitat, Ajuntaments, operadors

3. Implicar les empreses en els Plans de Mobilitat dels Treballadors

Implicar a les empreses a incentivar els seus treballadors a accedir al lloc de treball amb transport públic o transport compartit.

OBJECTIUS: Augmentar els usuaris de TP i reduir l'ús del vehicle privat

Competència: empreses

4. Creació del peatge metropolità

OBJECTIUS: Promoure la intermodalitat. Crear recursos per millorar la xarxa de bus metropolitana

Competència: Generalitat, ATM, AMB

Accions a llarg termini

1. Reforç de Rodalies Renfe R2, R8, R1 i R4

Millorar les línies de Rodalies incrementant la capacitat dels vehicles, augmentant freqüències en hores punta, adaptant horaris.

OBJECTIUS: Descongestionar l'entrada i sortida de Barcelona

Competència: Generalitat i Estat

2. Extensió de la línia de FGC de Manresa a Solsona i Berga

OBJECTIUS: Augmentar l'ús del TP i reduir l'ús del vehicle privat

Competència: FGC

3. ZBE als municipis de més de 20.000 habitants

OBJECTIUS: Reduir els VPM/Cotxe i augmentar el Transport Públic

Objectiu 2

Debat sobre el model de Transport Públic metropolità més enllà de l'AMB i més enllà dels plans actuals, a partir de 2030.

Debat sobre el transport públic més enllà de la Barcelona metropolitana

El debat es va centrar en el **model de país i de governança** necessària per aconseguir una **xarxa de transport públic més transversal**, pensat en les necessitats actuals dels ciutadans, i amb un repartiment pressupostari que atengui les necessitats del territori. Una governança menys centrada en Barcelona.

Es va posar sobre la taula el fet que falta un debat en profunditat de país, de com entenem el territori. En funció del com entenguem el territori es pot pensar en un tipus de governança o una altra.

Debat sobre el transport públic més enllà de la Barcelona metropolitana

Es van proposar **diferents models de governança** des de la creació de **més àrees metropolitanes** (Ex. àrees metropolitanes del Vallès o del Maresme); passant per dividir la Regió Metropolitana de Barcelona en 3 **districtes** en lloc de corones (AMB que inclou Barcelonès i Baix Llobregat, Vallesos i Maresme) o la creació d'**altres ATM** (Vallesos, Maresme, etc.)

Es va constatar el fet que aquests canvis depenen de la Generalitat, però que la Generalitat no pot repensar el model de país sense el suport de la societat civil.

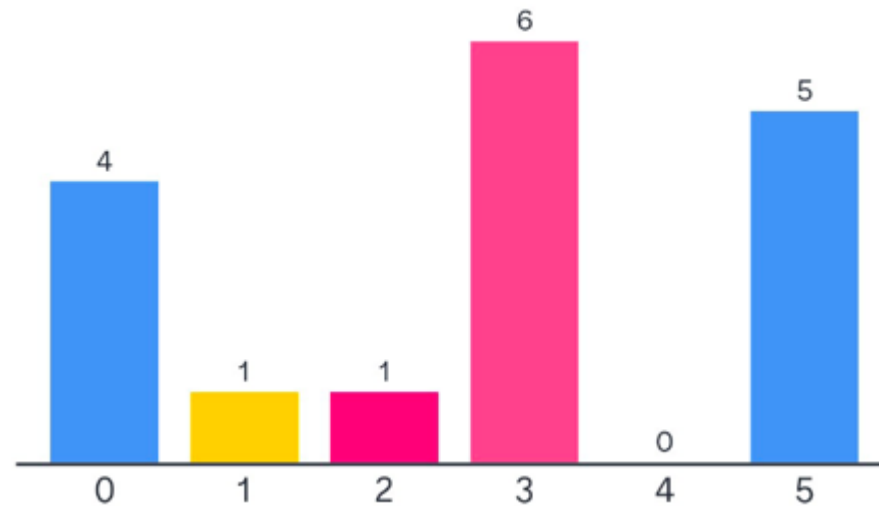
Per aquest motiu es va proposar la **creació d'una Taula de Transport Públic a la Regió Metropolitana de Barcelona** de caràcter oficial. Una Taula que tingui per objectiu habilitar un espai de diàleg i de reflexió compartida dels diferents actors/interlocutors que també serveixi per consensuar visions i projectes.

Conclusions

A gairebé un terç dels participants, el taller els va servir per prendre consciència de les limitacions del Transport Públic a la segona corona i més enllà

Soc més conscient de les limitacions del transport públic a la segona corona?

Conclusions

Les accions més proposades pels participants van ser:

1. **Millorar la línia de Rodalies R8:** Freqüència de 2-3 trens/hora, afegir intercanviadors, afegir estacions, sincronització amb línies de bus.
2. **Reestructurar la xarxa d'autobusos interurbans:** Establir xarxa de busos interurbans ortogonals, semblant a les línies H i V de Barcelona, afegir més serveis en hores punta, augmentar la capacitat dels vehicles, complementar la xarxa amb línies de TP per carretera a demanda.
3. **Potenciar els *Park and Ride* a les estacions de ferrocarril:** Aparcament segur per bicis i cotxes promovent vehicles elèctrics.

15
persones

9
persones

6
Pers.

Conclusions

Les accions que més proposades van ser:

4. **Modificar/millor la xarxa d'autobusos interurbans existent:** Afegir/canviar parades de lloc i/o traçats per connectar millor nuclis urbans amb les necessitats dels ciutadans, adaptar horaris del bus amb les estacions de tren.
5. **Millorar la intermodalitat de la xarxa de transport:** Connectar les estacions de tren amb altres modes de transport: autobús, bici, vehicle compartit, taxi, etc., coordinar horaris de tren amb els d'autobús. Dotar les estacions d'aparcaments bici i cotxe.
6. **Crear una nova governança de la mobilitat no centrada en Barcelona:** Millor repartiment del pressupost, millora de la intermodalitat, millora del transport públic no radial, adaptar els consensos a la realitat de la mobilitat metropolitana.

5
Pers.

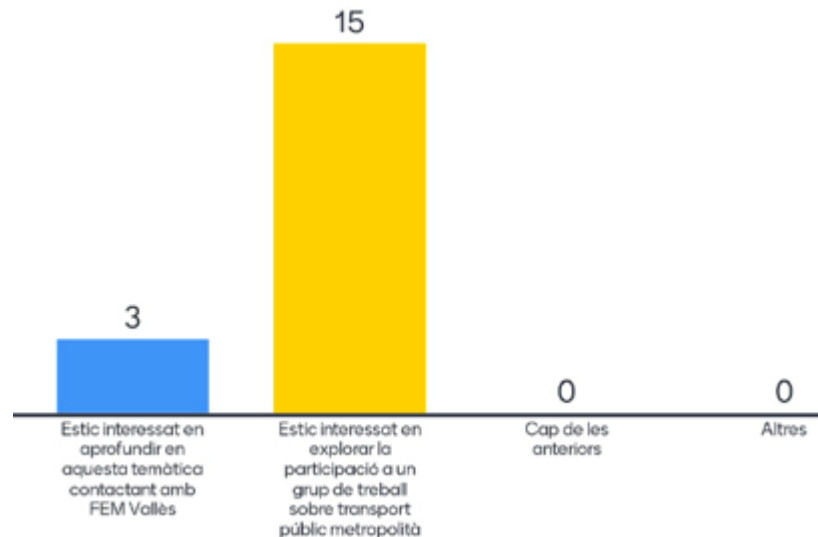
4
Pers.

2
Pers.

Properes passes

3 participants estan interessats en **aprofundir en aquesta temàtica** contactant amb FEM Vallès.

15 participants estan interessats en explorar la participació en un grup de treball similar al què podria ser una **Taula de mobilitat de transport públic metropolità** i proposa fer una primera trobada.

Seguim en contacte!

Gina Abelló Sumpsi
gabello@catalunyaeuropa.net
Fundació Catalunya Europa

Manel Larrosa
mlarrosa@coac.net
Fem Vallès

Mathieu Durrande
mdurrande@imfusio.com
Imfusio / www.nextcoaching2050.com

Moltes Gràcies!

La transformació de la ciutat és un projecte impulsat per la Fundació Catalunya Europa amb el suport de:

